

Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru) (jud. I. Țonov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

Î N C H E I E R E

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios
administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând recursul declarat de către Iudina Liudmila, reprezentată de avocatul Scutelnic Constantin,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tcaciuc Vladimir și Tcaciuc Violeta împotriva lui Iudina Liudmila, intervenient accesoriu Grigoriu Valeriu cu privire la compensarea prejudiciului material și moral, precum și cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierilor din 03 septembrie 2020 și din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Iudina Liudmila împotriva hotărârii din 03 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru),

c o n s t a t ă :

La 14 august 2019, Tcaciuc Vladimir și Tcaciuc Violeta au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Iudina Liudmila, intervenient accesoriu Grigoriu Valeriu cu privire la evacuarea din bunurile imobile, repararea prejudiciului și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin încheierea din 05 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) s-a dispus admiterea enunțului reclamanților la capătul de cerere prin care se solicita evacuarea pârâtului din bunurile imobile cu încetarea procesului în cauza civilă la capătul de cerere prin care reclamanții solicită evacuarea pârâtului din bunurile imobile a acestora.

Prin hotărârea din 05 martie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru), acțiunea a fost admisă parțial.

Prin încheierea din 03 septembrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Vladimir Cazacu, în interesele apelantei Iudina Liudmila, fiind fixat termen de 10 zile din momentul recepționării încheierii pentru înlăturarea neajunsurilor apelului.

Prin încheierea din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Iudina Liudmila împotriva hotărârii din 03 septembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău (sediul Centru).

La 16 iulie 2021, Iudina Liudmila, reprezentată de avocatul Scutelnic

Constantin, a declarat recurs împotriva încheierilor din 03 septembrie 2020 și din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierilor recurate cu trimiterea cauzei la rejudecare pentru examinarea apelului.

Studiind materialele dosarului în raport cu cele invocate în recurs și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de repunere în termenul de declarare a recursului este neîntemeiată și urmează a fi respinsă, iar recursul urmează a fi restituit.

Potrivit prevederilor art. 425 al Codului de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Conform art. 426¹ alin. (1) lit. a) al aceleiași legi, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă: cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

În conformitate cu art. 110 al Codului de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte. Iar, potrivit art. 116 alin. alin. (1), (3), persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Normele procedurale referitoare la termenele pentru căile de atac sunt, fără îndoială, menite să asigure buna administrare a justiției și respectarea, în special, a principiului securității raporturilor juridice. Persoanele vizate trebuie să se aștepte ca aceste reguli să fie aplicate (a se vedea cauza *Tricard vs Franta*, hotărâre din 10 iulie 2001, § 29, cauza *Nicolae Popa vs România*, hotărâre din 9 decembrie 2014, § 16, cauza *Tence vs Slovenia*, hotărâre din 31 mai 2016, § 31). Mai mult, CtEDO a statuat că, în cazul în care termenul pentru o cale de atac ordinară este prelungit după o perioadă considerabilă de timp, o astfel de decizie poate încălca principiul securității raporturilor juridice (a se vedea cauza *Ponomaryov vs Ucraina*, hotărâre din 3 aprilie 2008, § 41, cauza *Ustimenko vs Ucraina*, hotărâre din 20 octombrie 2015, § 47).

Colegiul atestă că, Iudina Liudmila a fost reprezentată de avocatul Cazacu Vladimir care, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, a contestat-o cu apel. Încheierea prin care nu s-a dat curs apelului declarat a fost comunicată avocatului Cazacu Vladimir prin poștă electronică la 10 septembrie 2020, care a confirmat recepționarea ei la 14 septembrie 2020. La fel, și încheierea prin care a fost restituit apelul a fost comunicată la poșta electronică a avocatului la 02 noiembrie 2020.

Urmează a fi menționat caracterul public al informației cu privire la rezultatul examinării cauzei și actele judecătorești emise pe marginea acestor cauze. Toată informația respectivă se plasează pe portalul național al instanțelor de judecată, obligație care a fost la caz respectată de personalul instanței la 27 octombrie 2020, iar Iudina Liudmila și reprezentantul ales urmau să monitorizeze, în continuare

soarta cauzei.

Sub acest aspect, Colegiul constată că nu există dubii cu privire la momentul aflării de către Iudina Liudmila de existența încheierii recurate, perioada 27 octombrie – 02 noiembrie 2020.

Având în vedere ”momentul recepționării” actului judecătoresc contestat, Colegiul constată că termenul de declarare a recursului a început să curgă cel târziu din 02 noiembrie 2020, dată la care reprezentantul ales al a aflat despre încheierea de restituire a apelului declarat. Contrar celor stabilite, instanța învederează că recursul a fost înregistrat abia la 16 iulie 2021.

În recursul formulat, în vederea justificării scurgerii unui timp impunător de la emiterea încheierii și până la contestarea ei, recurenta a indicat că avocatul ales, Cazacu Vladimir, nu i-a comunicat nici despre faptul cu nu a fost dat curs apelului nici despre faptul restituirii lui, iar instanța de apel s-a limitat la expedierea încheierilor contestate la poșta electronică a avocatului, fără a mai fi expedită și ei personal în calitate de parte la proces.

Cu acest prilej instanța de recurs consideră important de a reitera prevederile art. 75 alin. (4) al Codului de procedură civilă, potrivit căruia actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. *Culpa reprezentantului este echivalentă culpei părții.*

Ad absurdum în ipoteza în care Iudina Liudmila nu ar cunoaște despre hotărârea devaforabilă ei, despre calea de atac exercitată din numele ei, despre încheierile emise de către instanța de apel, toate din culpa avocatului Cazacu Vladimir, această presupusă rea-credință din partea reprezentantului ei nu se prezumă și nu poate fi acceptată drept temei plauzibil, în situația în care nu a fost prezentată nici o probă care să confirme acest fapt.

Prin urmare, dincolo de toate alegațiile recurente, Iudina Liudmila, reprezentată de avocatul Scutelnic Constantin nu a furnizat nici o explicație plauzibilă în fața instanței de recurs despre motivul pentru care a așteptat până la 16 iulie 2021 să depună o cerere de recurs, odată ce cunoștea despre existența actului judecătoresc contestat cel târziu din 02 noiembrie 2020 (a se vedea cauza Seal vs Regatul Unit, hotărâre din 7 decembrie 2010, § 82, și cauza Wyssenbach vs Elveția, hotărâre din 22 octombrie 2013, § 39-40).

În acest context, instanța de recurs notează că în conformitate cu art. 56 alin (3) al Codului de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

De altfel, instanța de recurs reiterează că exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă, or, prevederile art. 15 al Codului de procedură civilă, stipulează expres că participanții la proces și alte persoane interesate ale căror drepturi, libertăți ori interese legitime au fost încălcate printr-un act judiciar pot exercita căile de atac împotriva acestuia în condițiile legii.

Față de cele expuse, instanța de recurs consemnează că art. 6 § 1 din Convenția

Europeana a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă, în practica sa constantă, că „dreptul la o instanță” nu este absolut.

În această privință, Curtea Europeană în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac (cauza Bacev vs Fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei, cauza Kemp vs Luxembourg, cauza Diaz Ochoa vs Spania) în carte înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Instanța de recurs mai notează că, în cazul în care, dreptul de acces la justiție este limitat fie de lege, fie de fapte, instanțele naționale trebuie să verifice dacă aceste restricții au redus esența dreptului și, în special, dacă ele urmăresc un scop legitim și dacă există o legătură rezonabilă de proporționalitate între mijloacele utilizate și scopul care trebuie îndeplinit (a se vedea cauza Levages Prestations Servicii vs Franța, hotărâre din 23 octombrie 1996, § 40, cauza Tricard citată supra, § 29, 33, cauza Freitag vs Germania, hotărâre din 19 iulie 2007, § 37).

În așa mod, instanța de recurs concluzionează că, recursul a fost depus cu omiterea termenului de declarare, iar cererea de repunere în termen este neîntemeiată și pasibilă respingerii, astfel recursul declarat de Iudina Liudmila, reprezentată de avocatul Scutelnic Constantin, împotriva încheierilor din 03 septembrie 2020 și din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, urmează a fi restituit.

În conformitate cu art. 116, 269-270, art. 426¹ alin. (1) lit. a) și alin. (2) ale Codului de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se respinge cererea depusă de Iudina Liudmila, reprezentată de avocatul Scutelnic Constantin, cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, ca neîntemeiată.

Se restituie recursul declarat de către Iudina Liudmila, reprezentată de avocatul Scutelnic Constantin, împotriva încheierilor din 03 septembrie 2020 și din 15 octombrie 2020 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Tcaciuc Vladimir și Tcaciuc Violeta împotriva lui Iudina Liudmila, intervenient accesoriu Grigoriu Valeriu cu privire la compensarea prejudiciului material și moral, precum și cheltuielilor de judecată, ca fiind depus în afara termenului legal.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru